

Machtig Babylon

Na de dood van de machtige Assurbanipal stortte het Assyrische rijk vrij vlug in elkaar. Nabopolassar eigende zich de titel toe van koning van Babylonië, waar eens Hammurabi zijn heerschappij had gevestigd. Deze vorst sloot een verbond met Cyaxares, de koning der Meden, een volk dat op een plateau ten zuiden van de Kaspische Zee thuishoorde. Samen vielen zij in 612 v.C. Ninive, de hoofdstad van Assyrië, aan. Deze krijgstoht luidde de vestiging van een nieuw groot Babylonisch rijk in, dat zijn hoogste bloei bereikte onder de regering van Nebukadnezar II, die van 604 tot 562 v.C. heerste. Hij wordt als de machtigste Babylonische vorst na Hammurabi beschouwd. Tijdens zijn bewind werd Jeruzalem verwoest (586 v.C.) en werden de Joden in ballingschap naar Babylonië ge-

voerd. Deze ballingschap duurde tot het einde van het Nieuwbabylonische rijk (539 v.C.).

Terwijl Babylon door inwendige twisten, onder meer in verband met de godsdienst, langzamerhand verzwakte, groeide de macht van een nieuw heersersvolk, de Perzen, die ten noordoosten van de Perzische Golf op het ingesloten plateau van Iran woonden. In 539 v.C. namen zij Babylon bij verrassing in. De Perzische koning Cyrus verbood de plundering van de stad. Hij had trouwens de hoogwaardigheidsbekleders van de Mardoek-eredienst aan zijn kant, omdat hij beweerde gekomen te zijn om de ketterse Babylonische koning Nabonid (559-539 v.C.) van de troon te stoten. De Mardoek-priesters begroetten hem dan ook als een bevrijder, zodat Cyrus als heerser van Babylon werd er-

kend. Voortaan was het oude cultuurland een Perzische provincie. Deze evolutie betekende voor de joden het einde van de ballingschap; Cyrus vaardigde een edict uit, waarbij hij hen de toelating gaf naar hun land terug te keren en daar op zijn kosten de tempel te herbouwen. Men schat, dat ongeveer 40 000 joden de tocht naar Jeruzalem ondernamen. Aangezien het Nieuwbabylonische rijk amper een eeuw duurde, zou men kunnen veronderstellen, dat het in deze korte periode niet zo heel veel op het culturele vlak heeft kunnen presteren. Toch groeide Babylon tijdens het beleid van Nebukadnezar II tot een indrukwekkende stad uit. Ze strekte zich over een oppervlakte van ongeveer 13 km² uit (d.i. meer dan de huidige bebouwde oppervlakte van de stad Gent!). Babylon was omringd met een wal, bestaande uit twee achter elkaar gebouwde muren en waarvan de tussenruimte met vastgestampte aarde was opgevuld. Wachttorens en toegangspoorten maakten de versterking volledig. De voornaamste toegangspoort was de Isjtarpoort, zo genaamd naar een van de grote Babylonische godinnen. Dit bakstenen monument was bezet met geglazuurde tegels, die schitterden onder de Babylonische zon. Leeuwen, draken en stieren, in reliëf uitgebeeld, verriekten deze poort op luisterrijke wijze. De afbeeldingen hadden bovendien een magische betekenis: ze moesten als schrikwekkende bewakers de eventuele aanvallers op de vlucht doen slaan! De Isjtarpoort gaf toegang tot een 1,5 km lange rechtlijnige straat, die door het oude stadsdeel van Babylon liep. Deze beroemde "Processiestraat", bijna 7 m breed, was bedekt met kalkstenen tegels, die ongeveer 1 m breed waren. Deze tegels, aan elkaar gevoegd door middel van asfalt, rustten op verscheidene lagen baksteen, ver-

Isjtarpoort

Babylonië bereikte onder Nebukadnezar II nog een kortstondige luister. Babylon was een wereldstad met rechtlijnige straten, kanalen, bruggen, prachtige paleizen, tempels en exotische tuinen. De stad werd in 480 v.C. verwoest, maar Alexander de Grote droomde ervan Babylon tot de hoofdstad van zijn rijk te maken. Zijn vroegtijdige dood belette hem echter dit plan uit te voeren.

mengd met asfalt. Daaronder bevond zich dan nog een laag leem, gruis en aarde. Het lijkt geen twijfel, dat deze straat het zware verkeer van onze tijd had kunnen dragen! In de "Processiestraat" bevonden zich enkele belangrijke gebouwen, zoals het koninklijk paleis, waar de vorst tijdens plechtigheden resideerde. De buitenmuren van dit gebouw waren op dezelfde wijze als de Isjtarpoort versierd. De grote troonzaal, die 52 m lang, 17 m breed en 20 m hoog was, sloeg de begenadigde bezoeker met verbazing. Nog meer indruk maakten de zogenaamde "hangende tuinen", die door de Grieken bij de

wereldwonderen werden gerekend. Deze tuinen grensden eveneens aan de Processiestraat. Ze waren aangelegd op de daken van gewelven, waarin olie, graan, vruchten enz. werden bewaard. Het waren dus geen "hangende" tuinen in de letterlijke betekenis van het woord. In deze hovingen kweekten de Babyloniërs exotische planten, waarvoor slaven voortdurend fris water naar boven moesten pompen. Het schijnt dat Nebukadnezar ze liet aanleggen om zijn echtgenote, Nitocris, die uit Perzië afkomstig was, te genezen van het heimwee naar haar bergstreek!

Een zijstraat van de Processie-

straat bracht de bezoeker bij de brug over de Eufraat: nog een technisch wonder! De brug was 123 m lang en rustte om de 9 m op pijlers met asfalt tegen het water beschut. Babylon bezat bovendien een 50-tal tempels, waaronder een zikkurat van 90 m, een kanaal en talrijke andere monumenten. Met dit alles was Babylon werkelijk een wereldstad, die echter omstreeks 480 v.C. werd verwoest. Alexander de Grote droomde ervan deze stad weer op te bouwen, maar hij overleed er vroegtijdig in een paleis door de Perzen gebouwd. Malaria verdreef de laatste bewoners uit het puin van de machtige stad.